

Силабус курсу:

ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРЕКЛАДУ З ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	035 «Філологія», ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рік підготовки:	3, 4
Семестр викладання:	Осінній, весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	10
Мова(-и) викладання:	Англійська, українська
Вид семестрового контролю	Іспит, залік

Автор курсу та лектор:

Ігошев Кирило Михайлович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

викладач кафедри германо-романської філології та перекладу

посада

igoshev@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-095-684-94-24

телефон

Telegram:

<https://t.me/kyrihoshev>

месенджер

310 ЛК, за

розкладом

консультації

Викладач практичних занять:

к. пед. н. Бовт Альона Юріївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри германо-романської філології та перекладу

посада

philology302@gmail.com

електронна адреса

+38-050-025-21-52

телефон

месенджер

310 ЛК, за

розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Актуальність вивчення даної дисципліни зумовлена тим, що в даному практичному курсі перекладу з англійської мови продовжується поглиблене вивчення різноманітних аспектів перекладу, що було започатковане в попередньому курсі «Практика перекладу з основної іноземної мови». Ця дисципліна присвячена аналізу особливостей перекладу текстів з різних галузей знань, таких як, наприклад: економіка та право. Також окремо розглянуто аспекти перекладу ділової документації: зовнішньо-економічних контрактів, ділових листів, патентів. Приділено увагу й процедурам при перекладі інтерв'ю, конференцій, а також перекладу контенту інтернет-сайтів.

Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення перекладацьких завдань,
- знати норми літературної української та англійської мов та адекватно застосовувати їх у перекладі,
- як здійснювати лінгвістичний і перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів задля їх адекватної інтерпретації та перекладу,
- знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції перекладознавства, уміти застосовувати їх у професійній діяльності усного та письмового перекладача,
- збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у сферах професійної діяльності перекладача та навчання перекладу,
- мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній перекладацькій діяльності та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах,
- здійснювати адекватний письмовий переклад фахових текстів з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог,
- здійснювати усний послідовний переклад на достатньому рівні в різних комунікативних ситуаціях

Передумови до початку вивчення:

Оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Основи перекладознавства», «Практика усного та писемного мовлення з основної іноземної мови», «Практика усного та писемного мовлення з основної іноземної мови (Вступ)», «Порівняльна лексикологія іноземної та української мови», «Порівняльна граматики іноземної та української мови», «Порівняльна стилістика іноземної та української мови», «Практичний курс перекладу з основної іноземної мови» (5-6 семестри).

Мета курсу (набуті компетентності)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти набуває наступних компетентностей:

1. Здатність використовувати в професійній діяльності перекладача знання з теорії англійської мови;

2. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя та в рамках професійної діяльності перекладача;
3. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів для перекладу текстів різних стилів і жанрів;
4. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань у перекладацькій сфері;
5. Усвідомлення засад і технологій створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами;
6. Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів;
7. Здатність здійснювати адекватний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог;
8. Здатність реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та англійською мовами.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Види перекладу. Безеквівалентна лексика в перекладі. Власні імена в перекладі. Назви організацій, видань, географічних назв. Розбіжності у способах вираження граматичних категорій	0/0/16	Питання для обговорення: 1) Скорочений переклад (скорочений вибіркового переклад, реферативний переклад, анотаційний переклад, адаптовний переклад). 2) Способи перекладу антропонімів. 3) Способи перекладу топонімів. 4) Граматичні розбіжності. Порядок слів у реченні при перекладі. Зміна порядку слів.	Вправи Тести Індивідуальні завдання
2.	Розбіжності у способах вираження граматичних категорій: Артикль. Переклад усталених словосполучень і фразеологізмів. Стилiстичні особливості формування англійського речення при перекладі з української мови на англійську. Переклад слів-реалій.	0/0/18	Питання для обговорення: 1) Основні способи перекладу означеного та неозначеного артиклів. 2) Переклад словосполучень з урахуванням сполучуваності слів у мові перекладу. Фразеологічні одиниці та їх переклад. 3) Способи перекладу реалій. 4) Застосування емоційно-підсилювального <i>do</i> у перекладі.	Вправи Тести Індивідуальні завдання Іспит
3.	Граматичні аспекти перекладу	0/0/12	Питання для обговорення: 1) Граматичні особливості формування англійського речення при перекладі з української мови. Особливості вживання форм числа іменників в англійському мовленні. Опредмечення ознаки в англійській мові (вживання <i>like that</i>). Заміна частин мови при перекладі. Переклад присудка, вираженого зворотним дієсловом на <i>-ся</i> . Переклад дієприслівників недоконаного та доконаного виду та відповідних зворотів. 2) Переклад українських речень активного стану англійськими пасивними реченнями. Переклад речень конструкції “скоріше..., ніж...”. Вживання у перекладі інфінітивної	Вправи Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>конструкції з прийменником <i>for</i>. Змістовний розвиток, цілісне перетворення, еквівалентна заміна. Антонімічний та синонімічний переклад, описовий переклад.</p> <p>3) Переклад мотивувально-причинних речень за допомогою абсолютної конструкції з прийменником <i>with</i>. Переклад українських речень із застосуванням каузативних конструкцій <i>to have/get smth. done</i> та <i>to have/get smb. do smth.</i> Застосування трансформації вербалізації структури речення при перекладі</p> <p>4) Застосування трансформації номіналізації структури речення при перекладі. Векторна трансформація. Переклад безособових та неозначено-особових речень. Переклад речень моделей “Не встиг/пройшло+Підмет+Інфінітив ..., як ...” та речень, що починаються зі “щойно/тільки-но”</p> <p>5) Переклад речень конструкції “Не стільки..., скільки ...”. Переклад речень конструкції “Підмет+не можу (не міг) не...” та “Не можна не...”. Перенесення заперечної частки до головного речення.</p> <p>6) Вживання абсолютної конструкції у перекладі. Вживання абсолютної прийменникової конструкції з Participle I та Participle II. Вживання у перекладі абсолютної безприймникової конструкції. Особливості і переклад багатокomпонентних номінативних конструкцій</p>	
4.	Лексико-граматичні аспекти перекладу	0/0/12	<p>Питання для обговорення:</p> <p>1) Відображення контекстуального значення визначеного та невизначеного артиклів засобами української мови. Вибір лексичного відповідника з синонімічного ряду. Трансформація генералізації. Використання дієслів <i>to have</i> та <i>to be</i> при перекладі речень з дієсловами “мати”, “бути” та іншими дієсловами.</p> <p>2) Переклад іменника “більшість” з іншим іменником або іменниковою групою. Переклад часток. Шляхи передачі лексико-граматичного значення англійського інфінітива. Переклад складних прикметників.</p> <p>3) Переклад фахових термінів. Одиниці інтернаціонального лексикону. Псевдоінтернаціоналізми. Латинізми, англійцизми та їх переклад. Переклад запозичених інтернаціоналізмів. Національно-забарвлена лексика та способи її перекладу. “Несправжні</p>	Вправи Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			друзі” перекладача.	
5.	Прагматичні аспекти перекладу	0/0/10	Питання для обговорення: 1) Контекст і його види. Екстралінгвістичний контекст. Комунікативна ситуація та її вплив на переклад. Предмет повідомлення. Учасники комунікації 2) Переклад прагматичних ідіом. Переклад написів та оголошень. Передача/переклад скорочень і абревіатур. Прагматична адаптація тексту: уточнення, додавання пояснення. Філологічний і спрощений переклад. Модернізація при перекладі. 3) Особливості усного послідовного перекладу. Звичайна ввічливість та політична коректність при перекладі (тактовність). Політично коректні позначення інвалідів та хворих, статевої приналежності осіб та осіб іншої сексуальної орієнтації, осіб похилого віку та людей певних етнічних чи расових груп	Вправи Тести Індивідуальні завдання Іспит
6.	Переклад текстів з теми “Економіка”	0/0/16	Методи та засоби перекладу економічних текстів. Переклад статей та TED-промов з економічних питань. Сталий розвиток. Вплив економічного зростання на навколишнє середовище. “Нова” економічна теорія. Основні концепції економічної теорії. Переклад зовнішньоекономічних контрактів: поняття, класифікація і структура. Інвойси. Довіреності. Фінансові реквізити Вправи: - Вправи на переклад зовнішньоекономічних контрактів; - Вправи на переклад довіреностей; - Вправи на переклад інвойсів (оферт) Вправи для навчання усного перекладу: - Усний послідовний переклад TED-промов	Участь в обговоренні Вправи Тести
7.	Переклад офіційно-ділової документації.	0/0/20	Переклад текстів з питань авторського права, патентів. Переклад ділових листів та документів. Переклад резюме та автобіографій. Форми захисту інтелектуальної власності. Патенти США та України. Типи патентів. Розділи патенту та їх переклад Вправи: - Вправи на переклад ділових листів; - Вправи на переклад резюме, мотиваційних листів, автобіографій; - Вправи на переклад розділів патентів; Вправи для навчання усного перекладу: - Вправи на усний послідовний переклад тренувальних співбесід з представником працедавця	Участь в обговоренні Вправи Тести Залік
8.	Переклад контенту	0/0/16	Переклад та локалізація контенту	Участь в

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	інтернет сайтів, інтерв'ю та конференцій		інтернет-сайту. Усний послідовний переклад промов американських та українських політиків. Переклад інтерв'ю відомих особистостей. Усний послідовний двосторонній переклад конференцій. Переклад телерепортажів, тelenovин Вправи: - Вправи з перекладу та локалізації контенту сайтів; - Вправи на письмовий переклад промов політиків та інтерв'ю відомих особистостей; -Вправи на оволодіння основними елементами системи перекладацького скоропису Вправи для навчання усного перекладу: - Усний послідовний переклад конференцій; - Усний послідовний переклад промов політиків та інтерв'ю відомих особистостей; - Усний послідовний переклад тelenovин ВВС та CNN з англійської на українську	обговоренні Вправи Тести
9.	Переклад юридичної документації	0/0/16	Особливості перекладу юридичних документів. Класифікація та переклад акредитивів. Види апостилів на документи та їх переклад. Переклад нормативно-правових актів та меморандумів. Вправи: - Вправи на переклад різних видів акредитивів; - Вправи на переклад апостилів українського зразка та апостилів зразка Англії та США; - Вправи на переклад фрагментів нормативно правових актів; - Вправи на переклад фрагментів меморандумів з політичних та економічних питань	Участь в обговоренні Вправи Тести Залік

Рекомендована література

1. Анохіна Т. О. Навчально-методичний комплекс “Основи перекладацького скоропису” / (для студентів 5 курсу спеціальності “Переклад”). К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 64 с.
2. Гриценко Т. Б. Етика ділового спілкування. К. : Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
3. Гузеева К. А., Зацепина Э. И. Сборник упражнений по переводу. Английский язык: Учебное пособие. СПб.: Перспектива, 2009. 219 с.
4. Ділова кореспонденція та її переклад : навчально-методичний посібник / К. В. Вороніна. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 96 с.
5. Дмитриева Л. Ф., Кунцевич С. Е. и др. Английский язык. Курс перевода. М.: ИКЦ «МарТ», 2005. 304 с.
6. Інтелектуальна обробка текстів: [навчальний посібник] / В. Ю.Тарануха. – Київ: електронна публікація на сайті факультету, 2014. 80 с.
7. Інтернет-журналістика. Жанри в інтернеті [Електронний ресурс]: навчальний посібник

/ І. Ю. Тонкіх. Запоріжжя : ЗНТУ, 2017. 129 с.

8. Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих навчальних закладів освіти. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 608 с.

9. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця: Нова книга, 2003. 448 с.

10. Крисанова Т. А. Основи ділового спілкування та переклад. Навчально-методична розробка. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2010. – 52 с.

11. Міжнародні фінанси: навчальний посібник / [І. І. Д'яконова, М. І. Макаренко, Ф. О. Журавка та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Макаренка та д-ра екон. наук, доц. І. І. Д'яконової. Київ : «Центр учбової літератури», 2012. 548 с.

12. Миньяр-Белоручева А. П., Миньяр-Белоручев К. В. Английский язык. Учебник устного перевода: Учебник для вузов. 3-е изд., стереотип. М.: Издательство «Экзамен», 2005. 352 с.

13. Переклад англomовної економічної літератури. Економіка США. Навч. Посіб. для студ. вищ. навч. закл. Вид. 2-ге, виправ. та доповн. / Леонід Черноватий та інші. Вінниця: Нова Книга, 2010. 272 с.

14. Переклад англomовних текстів засобів захисту інтелектуальної власності: Патенти, знаки для товарів та послуг: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2011. 304 с.

15. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису : навч. посіб. / О. В. Ребрій ; за ред.: Л. М. Черноватого, В. І. Карабана. 5-те вид, стер. Вінниця : Нова Книга, 2020. 152 с. (Серія "Dictum Factum").

16. Семенець В. В., Чурюмов Г. І., Рожицький М. М. Ділова англійська мова: освіта та наукова діяльність. Навч. посібник. 2003. 80 с.

17. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Іванко Ю. П., Ліпко І. П. Переклад англomовної юридичної літератури. Навчальний посібник. 3-є видання., виправлене і доповнене. Вінниця: Нова Книга, 2006. 656 с.

18. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Іванко Ю. П., Ліпко І. П. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. / За редакцією Л. М. Черноватого і В. І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.

19. Чуковский К. И. Высокое искусство. М.: "Советский писатель", 1968. 384 с.

20. Царьова С. О. Переклад патентної документації США: Навч.-метод. посібник. Харків: НТУ "ХП", 2006. 208 с.

21. Becoming a Translator: An Introduction to the Theory and Practice of Translation. Douglas Robinson. Routledge, 2012. Language Arts & Disciplines. 230 p.

22. BBC News (Official YouTube channel). Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/c/BBCNews/featured>

23. CNN (Official YouTube channel). Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/user/CNN/featured>

24. TED Ideas worth spreading. Режим доступу до ресурсу: <https://www.ted.com/>

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Практичний курс перекладу з основної іноземної мови» (для здобувачів вищої освіти спеціальності 035 «Філологія») (Електронне видання) / Укладач: К. М. Ігошев. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. 52 с.

2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Практичний курс перекладу з основної іноземної мови» (для здобувачів вищої освіти спеціальності 035 «Філологія») (Електронне видання) / Уклад.: К. М. Ігошев. Северодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. 38 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання здобувач вищої освіти може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10
Вправи	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	15
Залік/Іспит	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувачам можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування заборонено.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття здобувачі вищої освіти приходять до аудиторії

вчасно, відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять здобувачі:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань здобувачі:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.